

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/168/2017
Identifikačné číslo spisu: 6414206914
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6414206914.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Vladíka a členov senátu JUDr. Janky Cisárovej a JUDr. Jána Šikutu, PhD., v spore žalobcu ZSNP RECYKLING, a.s., so sídlom v Žiari nad Hronom, Priemyselná 12, IČO: 36 023 841, zastúpeného advokátom Mgr. Jurajom Seitzom, so sídlom v Košiciach, Moyzesova 36, proti žalovanému Environmentálnemu fondu, so sídlom v Bratislave, Martinská 49, IČO: 30 796 491, o určenie, že záložné právo neexistuje alternatívne, že záložné právo je nevykonateľné, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 5 C 93/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. mája 2016, sp. zn. 12 Co 240/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. mája 2016, sp. zn. 12 Co 240/2015 ako vecne správny potvrdil výrok I. odvolaním napadnutého rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 11. februára 2015, č. k. 5 C 93/2014-154, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu (záložcu) na určenie, že záložné právo k jeho nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, katastrálne územie Z., obec L., okres J., zriadené Zmluvou č. 58730/08U03/O/Z/2008 o zriadení záložného práva z 2. septembra 2008 v znení dodatku č. 1 k uvedenej zmluve uzavretej medzi Environmentálnym fondom ako záložným veriteľom a žalovaným ako záložcom za účelom zabezpečenia pohľadávky, ktorá bola predmetom Zmluvy č. 58730/08U03/O/2008 o poskytnutí podpory formou úveru z Environmentálneho fondu z 2. septembra 2008 v znení dodatkov č. 1 až 3 k uvedenej zmluve uzavretej medzi žalovaným ako záložným veriteľom a spoločnosťou TRANSFORM RECYKLING, a.s. ako záložným dlžníkom neexistuje, alternatívne, že je záložné právo nevykonateľné. Výrok II. o náhrade trov konania odvolací súd zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), z dôvodu, že

rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“). Doposiaľ nevyriešenou právnou otázkou v zmysle citovaného ustanovenia bola podľa dovolateľa otázka, či sa vzťahuje ustanovenie § 155 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“, podľa ktorého zostáva reštrukturalizačným plánom nedotknuté právo veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj právo veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb, aj na veriteľa, ktorý si svoje pohľadávky neprihlásil podľa citovaného zákona. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica z 25. januára 2013, č. k. 2 R 9/2012-132, právoplatným 1. februára 2013, súd povolil reštrukturalizáciu dlžníka, spoločnosti TRANSFORM RECYKLING, a.s., Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom, IČO: 36 769 576 (ďalej len „záložný dlžník“). Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica z 3. októbra 2013, č. k. 2 R 9/2012-525, právoplatným 10. októbra 2013, súd potvrdil reštrukturalizačný plán prijatý schvaľovacou schôdzou dňa 11. septembra 2013 a zároveň ukončil reštrukturalizáciu záložného dlžníka. Žalovaný (záložný veriteľ) si svoju pohľadávku predstavujúcu nevrátenú časť podpory, ktorej istina predstavuje sumu 741 554 eur ani zabezpečovacie právo, ktorým je záložné právo na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu (záložcu) do reštrukturalizácie neprihlásil. Podľa žalobcu (záložcu) samotné záložné právo nemôže existovať bez pohľadávky, ktorú zabezpečuje. Ak sa teda zabezpečená pohľadávka v dôsledku jej neprihlásenia do reštrukturalizácie stane naturálnou obligáciou, a teda pohľadávkou súdne a exekučne nevyhmáhatelňou, rovnako nemožno nútene začať ani výkon záložného práva zaťažujúceho majetok tretej osoby, odlišnej od dlžníka, ktoré nebolo do reštrukturalizácie riadne a včas prihlásené. Nevykonateľnosť záložného práva je v tomto prípade predovšetkým dôsledkom absencie termínu splatnosti naturálnych pohľadávok. Na základe uvedeného dovolateľ navrhol dovolaciemu súdu rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie.

3. Podľa vyjadrenia žalovaného k dovolaniu sa do reštrukturalizácie neprihlásené pohľadávky účinnosťou plánu stávajú nevyhmáhatelňé voči dlžníkovi a menia sa na naturálne obligácie, ale vo vzťahu k majetku tretej osoby záložné právo zabezpečeného veriteľa zostáva zachované v plnom rozsahu i naďalej. Tvrdenie žalobcu - záložcu, že pokiaľ si žalovaný - záložný veriteľ neprihlásil svoju pohľadávku voči záložnému dlžníkovi do reštrukturalizácie, jeho pohľadávka zaniká aj voči záložcovi, nemá oporu v právnej úprave. Uvedená právna problematika je nesporne upravená zákonodarcom v § 155 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, zároveň je vyriešená a ustálená aj v rozhodovacej praxi súdov. Z uvedeného dôvodu mal za to, že nejde o otázku zásadného právneho významu, ktorú je potrebné meritorne preskúmať Najvyšším súdom Slovenskej republiky, preto navrhol dovolaciemu súdu, aby dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP odmietol. V prípade, ak dovolací súd pripustí dôvodnosť podaného dovolania, na základe vyššie uvedeného navrhol dovolaciemu súdu, aby dovolanie zamietol podľa § 448 CSP ako nedôvodné a priznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 CSP] po preskúmaní procesných podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie je podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP prípustné, nie však dôvodné.

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorá vymedzuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia a ktorú je potrebné vzhľadom na narušenie princípu právnej istoty strán, o ktorých veci sa už právoplatne rozhodlo, vykladať reštriktívne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 59/2017, sp. zn. 5 Cdo 145/2016, sp. zn. 8 Cdo 107/2017).

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých

sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

7. V preskúmvanej veci žalobca napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

8. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 CSP ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP ods. 2 CSP).

10. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

11. Dovolateľ odôvodnil namietané nesprávne právne posúdenie veci tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, či sa ustanovenie § 155 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii vzťahuje aj na veriteľa, ktorý si svoje pohľadávky neprihlásil podľa citovaného zákona, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

12. Dovolací súd konštatuje, že nastolená právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu doposiaľ riešená nebola. So zreteľom na nastolenie právnej otázky spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie je v danom prípade procesne prípustné; následne preto skúmal, či je podané dovolanie dôvodné (či je ním skutočne napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení veci).

13. Ustanovenie § 155 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii účinné do 31. decembra 2011 znelo: „Ak plán neurčuje inak, plánom zostávajú nedotknuté práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb.“ Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 604/2013 ustanovenia reštrukturalizačného plánu, na základe ktorého veriteľa nemôžu vymáhať svoje pôvodné pohľadávky voči spoludlžníkom či ručiteľom sa jednoznačne vzťahuje výlučne len na veriteľov, ktorí boli účastníkmi plánu, no nemôžu obmedzovať veriteľa, ktorý svoju pohľadávku v reštrukturalizácii neprihlásil. Právny názor, podľa ktorého schválený a potvrdený reštrukturalizačný plán modifikuje obsah právnych vzťahov aj tých veriteľov, ktorí si svoje pohľadávky do reštrukturalizácie neprihlásili je založený na ústavne nekonformnom výklade § 155 ods. 1, 2 a 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii a porušuje základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Novelou zákona o konkurze a reštrukturalizácii prijatej zákonom č. 348/2011 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2012 už reštrukturalizačným plánom nemôžu byť dotknuté práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb.

14. Podľa zhodného názoru odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie neprihlásenie pohľadávky žalovaného do reštrukturalizácie týkajúcej sa dlžníka, ktorá bola zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobcu nespôsobuje zánik záložného práva, eventuálne jeho

nevykonateľnosť. Ustanovenie § 155 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii totiž ako už bolo vyššie uvedené vylučuje, aby reštrukturalizačný plán zbavil veriteľov práva domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj uspokojenia ich pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb, ktorým zabezpečili záväzok. Pokiaľ ide o neprihlásené pohľadávky, ktoré mali byť v reštrukturalizácii prihlásené, tieto sa stávajú účinnosťou plánu nevymáhateľné voči dlžníkovi, t. j. menia sa na naturálne obligácie. Voči iným osobám ako dlžníkovi však tieto pohľadávky možno vymáhať i naďalej, napr. voči ručiteľovi, poprípade spoludlžníkovi.

15. Na základe uvedeného má dovolací súd za to, že tvrdenie žalobcu - záložcu, že pokiaľ si žalovaný - záložný veriteľ neprihlásil svoju pohľadávku voči záložnému dlžníkovi do reštrukturalizácie, jeho pohľadávka zaniká aj voči záložcovi, nemá oporu v právnej úprave. Naopak, z ustanovenia § 155 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii explicitne vyplýva, že pokiaľ si veriteľ v rámci reštrukturalizácie riadne a včas neprihlási svoju pohľadávku, jej zabezpečenie poskytnuté tretími osobami ostáva procesom reštrukturalizácie absolútne nedotknuté. Právne posúdenie veci súdmi nižšej inštalcie bolo teda správne. Keďže dovolateľ dovolaním napadol vecne správny rozsudok odvolacieho súdu, najvyšší súd jeho dovolanie ako nedôvodné podľa § 448 CSP zamietol.

16. O nároku na náhradu trov konania o trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.